

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompá Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felölős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . . . 10 korona. Félévre . . . . . 5 korona. Egyes szám ára: 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petítisor térfogata . . . . . 20 fillér. Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.</p>
---	---	---

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Világháború.

Breszt-Litovszk áll az érdeklődés előterén. A Bug-menti erősség Lengyelország határán fekszik és hetekkel ezelőtt az volt az orosz sereg reménye, hogy majd Breszt-Litovszk védelme alatt megpihenhet és rendezheti vert, üldözött hadait.

A védekezést megpróbálták ugyan a híres mocsárerősség környékén, még pedig igen jelentékeny erővel, de néhány napi védekezés megmutatta, hogy az orosz seregnek Breszt-Litovszkhoz fűzött reményei nem teljesülnek, mert a mi szövetséges seregeink délről és nyugatról olyan rohamosan nyomultak az oroszok sarkába, hogy itt pihenésről, összeszedésről szó sem lehet. Másrészt pedig Hindenburgnak hónapokon át gondosan előkészített stratégiai mozdulatai, amelyek Kovno bevétel után nagy sikerrel biztatnak; igen erősen fenyegetik az orosz főseregnek visszavonulását.

Az orosz fősereg visszavonulása a főváros felé már lehetetlennek látszik és így nincs más hátra, mint az ország belsége: Moszkva felé indulni, ha ugyan Hindenburg arra is el nem vágja a fő vasuti vonalat; mert akkor nem marad más hátra, mint vagy fölvenni a döntő ütközetet ott — a hol, vagy beleszorulni a Rokitno mocsarakba a Pripet folyó mentén, a hol ugyan pár száz vagy ezer ember sikeres guerilla harcokat vívhatna, de milliós seregek csak pusztulást találhatnak bennük.

Hogy mire határozza magát az orosz fővezérlet, az egyelőre az ő titka, de Breszt-Litovszk várát nem tarthatja sokáig. Seregei pedig a vártól északkelet felé látszanak hömpölyögni a litvániai nagy erdőségek tájaira, a hol az orosz czár birtokában nagy természeti ritkaság látható: ott maradt meg vagy 1000 darab az európai bölényből, ebből a nemes lóhoz hasonló testtartású kérődző hatalmas vadállatból. Azok most bámulva látják a harcoló emberi százazreket megjeleni a bielostoki őserdőkben és megvadulva fogják hallani az ágyuk lömbölését a régóta csendes tájakon.

A breszt-litovszki vár már a múlt hét végén, alighogy oda értek a szövetséges seregek, nyugat felől körül volt zárva és az előállításokat ostromolják vitéz csapataink. De minden előkészületet megtettek a teljes körülzárásra és annyira jutottak, hogy már csak egy vasuti összeköttetés van a várnak: keletre, a Rokitno mocsarak szélén. Az északnyugati oldalon Bjelszkbe bevonulván, megszakadt az összeköttetés Bielostok felé s ott mindinkább bezárul a körív. Hasonlóképpen áll a dolog délen is. Itt Wladawától keletre tulmentek seregeink az ottani kis tavakon és fenyegetik Breszt-Litovszk délkeleti oldalát. De a Wladimir-Volenszkijben állomásozó seregeink is előnyomultak és elfoglalták Kovelyt és ezzel megszakadt Breszt-Litovszk összeköttetése a Rovno—Luck—Dubno várháromszöggel és így az orosz sereg galicziai részét teljesen elvágták a főseregtől, mert közben vannak a hatalmas Rokitno mocsarak.

Mióta e sorokat irtuk, megjött a távirat arról, hogy Breszt-

Litovszk vára elesett. Előbb nyugati és északnyugati részeit vették be rohammal, majd a vár közepét is csakhamar és itt is különösen kitüntek vitéz honvédeink.

Galiciában egy idő óta csend van, de nemsokára elérkezik azoknak a seregeknek az idejük is, amikor az orosz kénytelen lesz visszavonulni a Zlota-Lipától és a Dnyesztertől.

Északon Hindenburg alvezérei olyan nagyszerűen operálnak, hogy Osszoviec várát ostrom nélkül kiűrtette az orosz, mert a németek Tykocinba bevonulva körülzárással fenyegették azt. Így most már csak két vár van a Nyemen mellett orosz kézen: Olita és Grodno. Ott fognak tehát a harcok legközelebb lefolyni, a hol Báthory István lengyel király és erdélyi fejedelem magyar vitézeivel pár száz évvel ezelőtt tönkreverte Rettenetes Iván orosz czár seregeit és Litvániát visszatoglalta tőlük a lengyel koronának.

Tovább északon Vilna felé haladnak a német seregek Kovnótól. Ettől északra pedig Dünaburgba igyekeznek Hindenburg seregei. Ez is fontos vasuti középpont és Szent-Petrográdkhoz veszedelmesen közel van. A rigai öbölből már a múlt héten elűzték a német hajók a kisebb orosz erőket, részben elsüllyesztették az ottani kisebb hajókat. Dünamündevárát is kiűrtik az oroszok. Ez a vár a Dűna folyó torkolatában a tenger felől védi Rigát. Így tehát Riga elfoglalása legközelebb várható.

Az oroszok érzik a nyomasztó helyzetet. Petrográdból már menekülnek a gazdagabbak és újabb hír szerint a czári udvar is menekül.

Az oroszországi harctéren tehát reánk nézve igen jól folynak a dolgok. Lengyelország a kezünkben van, Breszt-Litovszk vár elesése közeljövőben várható. Az orosz sereg Kovely elfoglalása folytán kétfelé szakadt; északon Hindenburg talán még egyszer szétszakítja. Az orosz sereg igen veszedelmes helyzetben van Vilna és a Rokitno mocsarak között és ebből a veszedelmes helyzetéből nem igen fog ép bőrrel menekülni; különben is elvesztette nyugati védő várainak legnagyobb részét s a többit is legközelebb elveszti. Vesztesége foglyokban naponként átlag 8—10 ezer ember katonáinak javából, tisztje igen kevés már, ágyuban legutóbb vagy 1400 darabot vesztett, municzióban rengeteg mennyiséget. Hogy mégis harcol, azt már csak a kétségbeesés erőfeszítése, a szövetségi hűség becsületes megtartása és a Konstantinápoly után való vágy magyarázhatja meg.

Az olasz harctéren a mi helyzetünk nem rosszabodott, sőt mivel a nagy erővel ismételt olasz támadások alábbhagytak, némileg könnyebbé vált seregeink munkája. Ujabbban ugyan már nem a görzi hídfőnél és a doberdói fensíkon támadnak, hanem Tolmein mellett, a tiroli határon és ugylátszik, a fő erőt a karinthiai határszögletre vetik, ott szeretnének betörni a Dráva völgyébe. De hős katonáink ott is megismergetik velük szuronyaink hegyét és nehéz ágyuink gránátjait.

Legújabbán a hitszegő ellenség hadat üzent a töröknek is, de nem okozott vele nagy szenzációt, mert régen vártak rá s az olasz nép örül ennek legkevésbé; most már nem egy, de két harctéren kell a fiait mérszáróltatni. Nekünk meg könnyebb lesz, mert kevesebb olasz marad ellenünk. A török sem fél tőle, mert akkora sereget ugysem tud odavinni, hogy győzhetne vele. Legfeljebb az angol urak helyzete könnyebbedik, mert a Dardanelláknál az olaszok öletik halomra magukat az angol csapatok helyett.

A francia harctéren feltűnően kevés mozgalmat volt.

A német repülők Londont sikeresen bombázták.

A Dardanelláknál újabban is nagy veszteségek érték az angol-francia csapatokat, legutóbb is 3000 halott maradt a csatatéren. Előnyomulásról itt az entente részére szó sem lehet Bulgária segítségével nélkül, de Bulgária és a Balkán államok egészen hátat kezdenek az ententének fordítani, sőt még Szerbia is kezdi megtagadni az engedelmisséget. Látják, hogy az entente nagyhatalmai csak szóval, ijesztéssel, üres ígérettel vivják a háborút, az igazi győzelmek, az igazi adu ütőkártyák a középponti hatalmak részéről kerülnek ki s így ők is innen várhatnak valamit.

A törökök az Eufrates mellett is győzelmesen harcoltak az angolok ellen; a Kaukázus vidékén egészen orosz területen áll már a török hadsereg s erősebb az orosznál.

Az entente ijesztget, nagyokat mond, végső győzelemről, tíz évig tartó háborúról beszél, mert meg akar ijeszteni

bennünket. De harczi sehol sem mutatnak semmi sikert.

Békekeziót jelentenek a pápa részéről ismét s úgy látszik, a diplomácia kezdi átvenni a szót, amit meg is tehet hadseregeink több mint egyévi sikeres munkája alapján.

Hirdetmény.

10896. sz. — Az 1886: XXI. t. cz. és a várm. szabályrendelet értelmében tartandó rendes vármegyei közgyűlés határidejéül Főispán ur Óméltóságával egyetértően **folyó évi szeptember hó 16—17-ik napjainak délelőtti 10 órája Rimaszombatba**, a megyei székház nagytermébe tüzetett ki.

Midőn erről a vármegye közönségét ezennel értesítem s a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem, egyidejűleg köztudomásra hozom, hogy ez alkalommal a köztanácskozás főbb tárgyait több tisztviselő nyugdíjigényének megállapítása, Tomory Géza főszolgabíró és Remenyik Aladár tb. főszolgabíró nyugdíjaztatása, az ellenség által elpusztított községek felépítése céljából anyagi áldozatok meghozatala; a rokkant katonákat gyámolító és elhelyező hivatal megkeresése alapján járási bizottságok megalakítása, a vármegye lakossága listával való ellátása céljából a központi bizottság előterjesztésének tárgyalása; — továbbá az 1886: XXI. t. cz. 46. § a értelmében kibocsájtandó tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő közérdekű vármegyei ügyek elintézése fogják képezni.

Rimaszombat, 1915. augusztus hó 22.

Lukács, alispán.

TÁRCZA.

A lengyel légiók ébredése.

Csendes éjnek altató szelében,
Halk sóhaj jár lopva, észrevétlen,
Halk sóhajban szolganép reménye
Vágyja, hogyha ténye visszatérne.

Osztrolenka gyászemléke fájva
Borult szét a lengyel pusztaságra,
S bús gyötrelmet, kint hoztak az évek,
Az elnyomott nemzet gyermekének.

Rab hazának gyermeke magába'
Elbolyong a messze éjszakába;
S századoknak lánczra hullott vére
Ésd, kiált fel ajakán az égre...

S im lobogva hívogató fénnel
Csillag gyúl az évszázados éjben;
Felsikoltva édes fájdalomban
Lengyelország szíve összedobban.

Új világnak új reménye ébred,
Hű nemzet hoz égi segítséget.
Ébredj, ébredj Kosciuszko népe,
Régi lánczod dobd a csár elébe!

És az éjben lopva kelnek, járnak
Titokzatos, ősmertlen árnyak...
S a csár álmát nincs ki tőle óvja,
Ha jár a mult felkelt légiója.

Telek A. Sándor.

Kamionka—Strumilova.*)

A háboruban egy év nagy idő. — Békés időkben körülbelül megfelel annyi időnek, mi alatt a gyermek férfivé fejlődik. — A hadjárat-

*) Közigazgatási tisztviselőinknek kiváló fiatal tagjától: a jolsvai polgármestertől vett ezen hangulatos közleményt annál nagyobb készséggel adjuk ki, mert a 11-ik honvéd lovashadosztály viselt dolgai közelebbről érdeklik

nak is megvannak a maga életkorai. — A béke-tárgyalásokat megelőző fegyverszünetet pl. a fegyverszünet kihirdetésével történő nyugdíjazásnak, az ezzel járó életkor bekövetkezésének tekintem s a békekötés a háboru gyászjelentése. — A háboru első napjai a már öntudatos gyermekkor idejét képezik. — Emlékeink ebből a korból a legélénkebbek, a legszínesebbek. Ha emlékeink közül a képzelet által teljesen dominált, a reális lehetőségeket teljesen figyelmen kívül hagyó, s így a legideálisabb, a legjobb emlékeinket keressük, a gyermekkor éveiből megmaradt emlékeink valamelyikét fogjuk annak találni. — A gyermekkor képzelet-szárnyain szabadjára engedett emlékeinkben van romantika. Értelmi világunk a gyermekkorban ugyanis egy szűk kör; kevés az, amit megértünk, a jelenségek tulnyomó része ismeretlen, misztikus erők működésének lesz betudva s megnyugszunk benne, mert az okozatok iránti tudásvágy még fel nem ébredt.

A környezet, melyben az ember már öntudatos gyermekkorát éli, kitörülhetetlenül él emlékezetünkben. — Jól emlékezünk minden bu tordarabra, mely a lakásban volt, minden fára, mely a kertben, az udvarban állott, jól emlékszünk minden egyes házára a falunak.

S mi lehet kedvesebb, mint a meglelt férfikorban visszakerülni oda, ahol gyermekéveinket éltük s ráismerni mindenre, mely már régen csak emlékezetünkben él.

A 11. honvéd lovas hadosztály első csatáját Lemberg felett a Bug menti Kamionka—Strumilovánál vívta.

Régi szép idők lovascsatáinak a hadi technika fejlődése folytán manapság már lehetlenné vált utolsó jelenete játszódott le ott.

Szép volt, talán nem csak azért, mert első

a gömörieket. Tudniillik e közlemény íróján kívül többek között: Máriássy László, Darvas Pál, Farkas Zoltán, Czibur Sándor stb. stb. itt te je it lankadatlan buzgósággal és hősiesség magatartással szolgálatot. Szerk.

Feldult tüzhelyeinkért!

Magyarország vármegyéihez, városaihoz és tehető társadalmához szólunk. Mindazokhoz, akiket megkímélt a világháboru pusztító forgataga, akik bár megfeszült idegzzettel, de mégis távol minden veszedelemtől, dolgozhattak önmaguknak és kedveseiknek.

A nagy magyar Alföld, a Dunántul már be volt vetve, a gyárakban folyt a hasznosító munka, az üzletember már megkötötte az üzletét, míg a Kárpátokban élet halálharc dult, hogy minden élet, minden munka, minden üzlet, minden család minden otthona a mienk maradjon-e?

A magyar katona és nagy szövetségünk világraszóló ereje visszavetették az ellenséget. Lengyelországot felszabadítottuk, bent Oroszország szívében kergetjük már az orosz és a fenyők újra szabad naptényben fürödve állnak a vérlepett szabad Kárpátokon. De a győzelemnek ára is volt! Hőseink temetője lett a Kárpátok hegye-völgye, a kegyelet örök földje, ahova elzarándokol majd az utód, hogy a névtelen sírokra letehesse a hála hervadhatatlan koszoruját.

Az erő, amely „őseinket felhozád Kárpát szent bérczére” meg is tartotta halálmegevető hősiességgel a Kárpátokat és vele Magyarországot: az Alföldet, a kincses Erdélyt, a televény Bánátot és gyümölcsös Dunántult.

Mienk a győzelem; óh, de milyen lehetett volna a pusztulás, ha a győzelem is ennyibe került. Községek, falvak mentek tönkre számszámra a Kárpátokban, a kis helységek lakóinak nincs lakóhelye, a tüzhely üszkös téglahalom és hamu lett. Gránátok furták át az ereszt, ahol máskor a fecske fészkel, tűz égette fel a gerendát, ahol aranyfényben csillogó kukoriczasor mesélte eddig, hogy élet, béke, nyugalom volt.

A Kárpátok népe egész Magyarországot szenvedett; a Kárpátok falvai azért pusztultak el, hogy Magyarország megmaradjon.

Sárosvármegyében 20, Zemplénben 20, Ungvármegyében 5 község és fiau pusztult el teljesen, tömegtelen ezenkívül a községek és falvak száma, amelyek részben szenvedtek. Több mint 5000 ház semmisült meg.

legmaradandóbb, legélesebb háboru emlékeim közül való, de szépnek kell tartanom még most is azért, mert hiszen utolsó volt abból az ősi magyar harcmodorból, mely világhíressé tette a mi lovasságunkat, a mi huszárajainkat. Kamionkánál utoljára repült ki a huszárkard hüvelyéből, hogy utat nyisson magának az ellenséges ágyukig.

Hogy is volt hát?!

Mi, a tüzéség egy dombtetőn álltunk. Magunk előtt beláttuk az egész terepet. Ott volt előttünk Komionka, a vetélkedés tárgya.

Ütegeink állásától közvetlenül balra indult az egyik huszárezred rohamra.

Lépésben indultak el s körülbelül egy kilométernyi ut után megtörtént a felfejlődés, század század mellett egy vonalban. Majd lassu ügetésbe váltottak. — Erősen porzott nyomukban a száraz szántás, de még a füves, a rét is helyenkint.

Tovahaladtukban egyszerre csak megjelenik fejük felett a srappnel-robbanás felhőcskéje.

Látom, a mint a században pillanatra megbomlik a rend, de azután ismét helyre áll s a század — — megyen tovább.

Távcsővemmel nézem a terepet s látom, hogy az elvonult század nyomában tekete folto, öt hat borítja a mezőt. — A folto egy-némelyike mozog. — Az egyik foltból felugrik a huszár, a ló ottmaradt, a másikkól a ló ugrik fel — — a huszár maradt ott, és vannak folto, melyek csendesek, nem kél fel sem a huszár, sem a ló.

Szerencsésen lött az orosz tüzéség, mind járt az első lövéssel talált.

Nézem tovább a rohamot, egyes századok már csendes vágatásban mennek, mások még mindig ügetnek. — Az orosz tüzéség dolgozik tovább. — A növekvő távolsággal az imént még tisztán látott részletek már meg nem állapíthatók, — de mégis nagyjában, hogy a tüzet szerencsésen kikerülve, jutnak előre.

A roham vége ott játszódott le messze a

Nincs igavonó állat, nincs marha, nincs baromfi, mindent elhajtott, elpusztított az orosz. A mezőt nem lehet felszántani, a földet bevetni, a gyermeket iskolázni.

Siessünk az érettünk szenvedő Kárpátok segítségére.

Az állam megtette, amit tehetett, gondoskodott az első segítségről, gondoskodott arról is, hogy a feldult tűzhelyek felépüljenek.

De Magyarországnak, a magyar vármegyéknek, városoknak és társadalomnak nem lehet közömbös, hogy miként épülnek újra a XX. Kárpátok elpusztult falvai.

Szegény és elhagyatott volt eddig ez a vidék, kulturája elmaradt; a hála érzete, a magyarság szeretete és kegyelete kötelességgé teszi, hogy gondoskodjunk róla, hogy többé ne legyen szegény, elhagyatott és kulturátlan.

Ujjá, szebbé, jobbá, egészségesebbé és magyarrá építjük az elpusztult falvakat, hogy gyermekei még az unokákban is arról meséljenek, hogy milyen csodát tett a magyar hála és szeretet.

Magyar óvodák és iskolák támadnak a rútán és tót falvakban és magyar imával fogja megköszönni a föld szegény népe a kegyelmes Istennek, hogy a magyarság szívét feléje fordította és hogy őt a magyarság szívére zárta.

Mindnyájunk közös, szent munkája az, hogy így történjék.

Ezért alakult meg a Haboruban Feldult Tűzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottság (Budapest, képviselőház), a mely Magyarország gazdasági, technikai és művészi legjobb erőinek bevonásával, a hatalmas magyar sajtó támogatásával akarja célját megoldani.

Ezért fordulunk Magyarországnak vármegyéihez, városaihoz és tehetős társadalmához, hogy segítsenek munkánkban, lássanak el termékenyítő gondolatokkal és pénzzel, hogy leróhassuk hállánkat a Kárpátok népe iránt és vigyük egy fokkal előbbre a kultura utján.

A szív szeretetével, a gondolkodás bölcseségével lehet ezt elérni.

A szeretet és gondolkodás vezet ahhoz, hogy pénz, pénz és pénz szükséges ehhez a munkához.

A Kárpátokban elveszett kedveseinek és szívének épít emléket, aki a Kárpátok népét segíti.

Ha azok a vármegyék, azok a városok és az a társadalom, amelyet megkímélt, sőt üzlethez juttatott a háboru, engedelmeskednek a szív és ész szavának, a Kárpátok elpusztult vidéke szebb, jobb és magyar lesz.

Budapest — Képviselőház, 1915. Szent István király napján.

A Haboruban Feldult Tűzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottság:

Gróf Khuen-Héderváry Károly v. b. t. t. elnök.
Gróf Andrássy Gyula v. b. t. t. Gróf Apponyi Albert v. b. t. t. Berzeviczy Albert v. b. t. t. Gróf Zichy Aladár v. b. t. t. Pekár Gyula országos képvis., alelnök.

Értesítés.

A helybeli egyesült prot. főgimnáziumban a javító-, pótló és magánvizsgálatok folyó hó 30. és 31-én, a beírások szeptember 1—4-ig tartanak meg, még pedig mindenkor reggel 8 órától 12 ig az állami elemi és polgári leányiskola I. emeletén. A tanév megnyitása szeptember 6-án délelőtt lesz, a rendes tanítás szeptember 7-én reggel 8 órakor kezdődik.

Rimaszombat, 1915. augusztus 25.

Loysch Ödön, igazgató.

Hirek és vegyesek.

Nemesi előnév adományozása. Közéletünk egyik általános tiszteletnek és becsülésnek örvendő családját: a Szakall családot érte legutóbb királyi kitüntetés, amennyiben őfelsége a család régi nemességének épségben tartása mellett a „losonczi” előnevet adományozta. Az erről szóló királyi kézirat így hangzik: „Személyem körüli m. kir. miniszterem előterjesztésére Szakall Vincze Gömör-Kishontvármegye árvaszéki elnökének, Szakall Andor pénzügyi számvizsgálónak és Szakall Ferencz magyar államvasuti felügyelőnek és törvényes utódainak régi magyar nemességük épségben tartása mellett a „losonczi” előnevet díjmentesen adományozom és megengedem, hogy családi nevüket továbbra is Szakall alakban használják. — Ferencz József s. k., báró Roszner Ervin s. k.”

fenn maradok a lovon, előbb utóbb bizonyosan leesem róla. Leszálltam hát s a lovam mellett lefeküdtem. Azzal, hogy abban a tumultusban ló, ember rámhághat, igazán nem gondoltam. Csak pihenni, ez volt minden kívánságom, ha mindjárt nem is kelek fel többé. Nem gondoltam senkire, semmire, de minden bizonytalannal volt meg a szellemi képességem sem ahhoz, hogy valamit mérlegeljek, hogy gondolatban valakivel, valamivel foglalkozzam. A legteltesebb kimerülés lett urra felettem s mire lehajtottam a fejemet, már jól is éreztem magamat... már aludtam.

S azután peregetek az események gyors egymásutánban. Dzybulki, Zoltomce, Lemberg, Rawaruska, Janov, Javorov s hirtelenében el sem tudom sorolni mindazon helyeket, ahol a legnagyobb kétségbeeséssel igyekeztünk az orosz tulerőt, mint lovas hátvéd, feltartóztatni, hogy gyalogos csapataink a mi fedezetünk alatt újból szervezkedhessenek. Szeptember végére a lovas hadosztály, mint a már, ki kötelességét megtette, a front mögé lett dobva, hogy most már ő szedje magát össze az időközben állást vett többi csapatok fedezete alatt.

A háboru eseményei azután még erősen hullámzottak, mig nem a dunajeczi és a kárpáti frontban állapodtak meg. Bukovinai előhaladásunkat leszámítva, így köszöntött be a szép május. Ekkor áttörtük a dunajeczi frontot, megindultunk a Kárpátokból és győzelmes, diadalmas csaták után ismét eljutottunk... Kamionkára.

Emlékszel-e még arra a vas gyárkéményre, attól balra állott az orosz tűzéréség? Kérdi egyik pajtásom. Hogyne — felelém — hiszen mintha csak tegnap jártunk volna itt, oly ismerős a környék minden tornya, minden erdőparcellája. És hangzik innen is, onnan is, — emlékszel-e? És emlékszik itt mindenki. — Hogyne emlékeznék, hiszen mindannyiunknak háborus gyer-

Gömörvármegye küldöttsége. A törvényhatóságok szeptember hó 2-án gróf Tisza István kormányelnök vezetésével küldöttségileg Schönbrunba vonulnak a király elé, hogy dicsőséges uralkodónk trónjának számolyánál hódolatukat és hagyományos ősi ragaszkodásukat tolmácsolják. — Gömör-Kishontvármegye törvényhatóságát őfelsége apostoli királyunk előtt *Kubinyi Géza* főispán vezetése mellett: *Lukács Géza* alispán, sipeki *Balás Lajos* v. b. titkos tanácsos, rozsnyói megyés püspök, *Szent István József* bejei nagybirtokos és dr. *Soldos Béla* vármegyei tb. főjegyző bizottsági tagokból álló küldöttség fogja képviselni.

Kitüntetés. A 25. gyalogezred tartalékos főhadnagya: *Honéczy Károly* az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a hadiékítményes 3. osztályú katonai érdemkereszttel lett kitüntetve. — Ugyancsak vitéz magatartása elismerésül ugyanezt a kitüntetést kapta a tornaljai származásu *Lehoczky Dezső* 16. honvédgyalogezredbeli tartalékos főhadnagy is.

Katonai előléptetések. A király dr. *Takáczy Ákos* 16. honvédgyalogezredbeli tart. hadnagyot — ki az itteni bíróságnál működött — főhadnaggyá nevezte ki. *Pitta Vilmos* tartalékos zászlóst pedig, ki a harcztéren fényesen kitüntette magát, hadnaggyá léptette elő. *Szontagh Vilmos* I. honvéd lovassági tüzérsz. tályhoz beosztott tartalékos hadnagy főhadnaggyá lépett elő.

A király lovag *Kneusel Herdlicska Károly* székesfehérvári állami mentelep katonai osztályánál szolgálatot tevő századost, ki az itteni mentelepnél hosszabb ideig volt parancsnok, — őrnaggyá nevezte ki.

Hadbiztosi kinevezés. A király f. évi szeptember elsejéi ranggal *Ruszkay Gyula* alhadbiztost hadbiztossá léptette elő.

Uj hadnaggyok. *Sáfrány Béla*, a király születése napjának fordulóján előléptetett s a 16. honvédgyalogezredhez beosztott fiatal hadnagy 10 napi szabadságidejét itthon szülei körében töltötte.

Gál Barna, a Ludovika akadémia volt növendéke, a rozsnyói aranyifjúság kedvelt tagja, ugyancsak a király születésnapjának évfordulóján neveztetett ki a honvédség kebelében tüzérhadnaggyá.

mekkori emlékei füződnek itt mindenhez. Visszavertünk háborus férfikorunkban háborus gyermekkorunk emlékeinek helyére.

És ott, ahol gyermekkorunkban kivont, villogó huszárkardot és repülő mentét láttunk s a rohamra induló huszárlovak ideges prüszkölését s a rohamozó századok patái alatt a föld dübörgését hallottuk. Most... egy év múltán, annak daczára, hogy most is háboru van, nem látunk semmit.

De mégis, mégis látok valamit.

Földhányás... lövészárók, s ott... ott az árokban, ott van a huszár s valami, talán a kardja, az ott villog a kezében. Nem, nem kard az, az övét is rozsdá marja — nem ragyog — mint valamennyiünkét, de annál inkább ragyog a kis ásója, melylyel fedezékét s ki tudja nem-e... a sírját ássa.

S amint így keressgélünk emlékeink között, szemünkbe ötlük valami. — Valami, amit akkor nem láttunk, a mi már azóta létesült.

A keresztfákon orosz felírás, de kibetűzve jó hangzásu magyar neveket ad.

Keresztfák, sírdombok!

Ezek ők, a kamionkai hősök!

Megilletődve állunk meg sirjaik felett. — Ők, akik nem élhették meg azt, hogy győzelmes csaták eredményeképen újból rálépjenek Kamionka földjére, akik elpusztultak a háboru első napján, ők nekünk a mi gyermekhalottaink, akikért itt, sirjaiknál rájuk emlékezve, összeszorul szívünk. Velök szemben a sors nemcsak mostoha, de egyenesen kegyetlen volt.

Kedves és fájdalmas emlékeink füznek minket, s 11. lovas hadosztályt Kamionkához s összehasonlítva a jelent a múlttal, az időközött oly nagyra becsüljük, hogy az akkori időket, az akkor elesett hőseinket már most is mintegy az idők patinája vonja be előttünk. Hiszen rég volt, gyermekkorunkban történt, — most már férfiak vagyunk.

Dr. Szontagh Vilmos.

fák mögött, ahová innen belátni nem lehet. — Még a rohamot megelőzőleg estünk tul mi tűzerek a tüzkereztségen, — egy sebesüléssel letudtuk.

Közben leszáll az augusztusi est s az orosz tűzéréség által gránátokkal felgyújtott Kamionka, amint jobban-jobban szürkül, kezd világítani.

Parancsot kapunk az egyik közeli faluban való éjszakázásra. Pár perezre rá jön a megváltozott parancs „éjjelezés a szabádban, megadott irányban gyülekezés, mert a falut az ellenség elfoglalta.”

Elindulunk. Vegyes érzelmek váltják egymást lelkünkben. Nem tudjuk hányadán vagyunk. Ki maradt felül, mi e vagy az orosz? Inkább hajlunk oda, hogy mi lettünk megverve. Keveset beszélünk. Lelkünk nagy sejtelméit nem akarjuk egymással közölni.

Közben teljesen ránk sötétedik. Elérjük a kijelölt gyülekezési helyet, hol közre fog minket tűzéréséget a négy huszárezred. Éjjeli kozáktámadástól tartunk. — A vak sötétség, melyet csak előttünk tör meg kissé a lángokban álló Kamionka fénye, gátol abban, hogy tájékozódhassam a csapatok holléte iránt, 10 lépésre sem látok. — Csupán féltüllel hallott parancsokból tudom meg, hogy a helyzet a legnagyobb mértékben kritikus, melyet teljesen igazol az, hogy még a hevedert sem szabad megengedni, de sőt mindenki a lován marad.

Micsoda éjszaka?! Aznap hajnalban 2 órakor indultunk el Lemberg mellől, egész nap rövid megszakításokkal meneteltünk, az egész napot a legnagyobb izgalomban töltöttük, át estünk a tüzkereztségen, minden idegszálunk a végsőkig feszítve, testi erőnknek teljesen fogytán, mert a forró augusztusi napot majdnem teljesen étlen-szomjan töltöttük s most tessék nyeregben megvirradni. És ha még oly bizonyos lett volna az a megvirradás, — azzal senki sem bízott, sőt éppen ellenkezőleg. Soh' sem felejttem el!

Az álom mégis lassan-lassan elnyomott. Ha

Hivatalos uton. *Kubinyi Géza* vármegyénk főispánja *Lukács Géza* alispánal együtt e héten hétfőn Budapestre utazott s ott folyó hó 25-ig hivatalos ügyeket intézett el.

Előléptetés és kitüntetés a harcztéren. Lapzártakor kapjuk a hírt, hogy a király dr. *Kubinyi László* feleli szolgabíró, aki a háboru kezdete óta az északi harcztéren küzd, e hó 18-án soronkívül hadnaggyá léptette elő s hősi tetteinek elismerése jeléül az ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. — Tekintve azt, hogy dr. *Kubinyi László* a múlt év augusztusában vonult be mint egyéves önkéntes a székesfehérvári 10-es huszárokhoz s hogy csak 3 hét előtt kapta a zászlósi kinevezését, hadnagyi előléptetése arra mutat, hogy kötelességét vitézen és bátran teljesíti s előmeneteli igazán páratlanak mondható. A kitüntetést e hó 20-án tüzte ezredese a vitéz hadnagy mellé.

Kitüntetés. *Baranyai Horváth Sándor* ragályi körjegyző, jeles képzettségű jogász fia, ifj. *Baranyai Horváth Sándor*, a ki a f. április hó 12-től az északi harcztéren Galiciában küzd az ellenség ellen, mint a losonci cs. és kir. 25. gyalogezred önkéntes zászlósa, ő felsége születés napján az I. osztályu nagy vitézségi ezüst éremmel lett kitüntetve.

Eljegyzés. Ifj. *Wlassics Gyula* dr. miniszteri titkár, országos színészeti főfelügyelő, *Wlassics Gyula* dr. v. b. t. t. közigazgatási bírósági elnök fia eljegyezte *Szilárdy Erzsikét*, *Szilárdy Béla* sajszentkirályi földbirtokos szeretetreméltó leányát.

Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a városunkbeli származásu *Laczkó Gyula* losonci állami főgimnáziumi rendes hittanárt a VII-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába léptette elő.

Hivatalvizsgálat. A m. kir. állami munkásbiztosító hivatal képviselőiben dr. *Buchberger József* miniszter. titkár és *Vihely Lajos* miniszteri számellenőr, az országos munkásbeteg segélyező és balesetbiztosító pénztár képviselőiben pedig: *Müller József* titkár e héten néhány napig városunkban időztek s felülvizsgálták az itteni kerületi munkásbiztosító-pénztár székház-átalakítási munkálatait s a hivatal ügykezelését alapos vizsgálat alá vették. A hivatalos bizottság a székház építési munkálatait — melyeket *Kalla Géza* vállalt s a vízvezeték és csatornázási munkákat, melyeket *Zsuffa Kálmán* vállalt — teljesen rendben találta. Ugyiszintén teljes megelégedéssel állapították meg az állami hivatal képviselői a hivatalos ügykezelés szabályszerűségét és helyességét s méltó dicsérettel emelték ki az ügyvezető-igazgató: *Molnár Lajos* s a vezetése alatt működő tisztviselők buzgó és eredményes munkásságát. A vizsgálat folyó hó 27-én este ért véget s ekkor a bizottság tagjai elutaztak.

Állatorvosi áthelyezés. A földmívelésügyi miniszter *Kerekes Mór* állatorvost, ki itt működött városunkban hosszabb ideig, Budapestről Karczagra helyezte át.

Halálozások. Id. *Csapó János*, városunk régi tisztos polgára, ki timár ipart folytatott s a hosszú idők folyamán a polgárság vezetői sorába küzdötte fel magát, folyó hó 26-án 85 éves korában elhunyt. A magas kort ért polgártársunk tevékeny részt vett hosszú ideig a közügyekben is. Választmányi tagja volt a polgári olvasókörmnek s választott városi képviselőtestületi tag volt. A fiatalabb generációra régebben nagy befolyással volt nem egy közérdekű ügy intézésénél az elhunyt, ki csak utóbbi években vonult vissza és családja körében élt. Halála széles körökben kelt őszinte részvétet. A város házára kitűzték a gyászlobogót s temetése folyó hó 28-án nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunytban *Csapó Lajos* városi adópénztárnok, *Csapó József* timár és *Csapó Pál* édes apját gyászolja s kiterjedt rokonság siratja az elhunytat, ki a református egyháztanácsnak is buzgó tagja volt.

Az itteni főgimnázium egykori jeles növendéke és városunk szülőtte: főtisztelendő *Komlóssy Mihály*, főlekipilisi h. esperes-plébános folyó hó 23-án hosszas betegeskedés után 52 éves korában, papsága 29-ik évében Fülekipilisen elhunyt. Kiválóan képzett, rokonszenves modoru és közszeretnek örvendő pap volt, ki boldog gyermekéveit városunkban töltötte, de

később csak ritkán jött látogatóba rokonaihoz. Egyházára nagy veszteség a derék lelkipásztor elhunyt, melyről a losonci esperesi kerület papsága mély fájdalomnak kifejezése mellett külön gyászjelentést adott ki. Folyó 25-én nagy részvét mellett temették el Fülekipilisen.

Özv. *Kozlay Andrásné* folyó hó 23-án városunkban 84 éves korában elhunyt. 25-én temették nagy részvét mellett.

Molnár József rimatamásfalai kőműves 18 éves leánya: *Mariska*, konzervgyári munkásleány folyó hó 27-én elhunyt.

Hősi halál. *Ofcsarik Pál* itteni asztalos mester, a harcztéren szerzett betegségéből kifolyólag, 36 éves korában folyó hó 25-én Prágában meghalt. Ugyanott temették el folyó hó 27-én. A végtisztességen ott volt özvegye is, ki három kis gyermekével siratja az elvesztett kenyérkereső családfőt.

Nyugdíjkezelő választmányi ülés. A vármegyei nyugdíjkezelő választmány f. hó 28-án *Lukács Géza* alispán elnöklésével ülést tartott.

Eltűnt hősök. Sokszor megtörténik a harcztéren, hogy egyik másik harcztéren vitéz úgy eltűnik, mintha a föld nyelte volna el. Annyiban még vigasztaló az ilyen eltűnés, hogy reményt nyújt az eltűnt családtagjának arra nézve, hogy nem veszett el hozzátartozójuk, hanem fogságba kerülhetett. Két ilyen eset híre érkezett hozzánk mostanában:

Dr. Benyó Gyula, tehetséges fiatal ügyvédünk, Rimaszombat város szülőtte és lakója, a ki az északi harcztéren küzdött és századparancsnokká lépett elő, a tavasszal az uzsoki szoros körüli harcokban nyomtalanul eltűnt. Annyit tudnak róla, hogy mikor legutoljára látták, mellig erő hóbán rohamra vezette csapatját, kiáltva: „Előre fiúk! Előre”. Azóta nem látták.

Diószeghy Pál tartalékos hadnagy, a ki az ősszel az északi harcztéren megsebesült, majd a Kárpátokban nagy ezüst vitézségi érmet nyert, a nyáron az olasz harcztérre került, a hol többheti küzdelem után eltűnt. Az erőteljes hatalmas termetű ifju pár évvel ezelőtt főgimnáziumunkban tett érettségét, mint *Horváth Zoltán* tanárnak közeli rokona!

Sorozáson. A besztercebányai 16. honvéd gyalogezredhez tartozó dr. *Sigmund József* főorvos e héten Tokajban vesz részt hivatalosan a sorozáson, dr. *Pazár László* segédorvos pedig Giraltra küldetett ki népfelkelő bemutató szemlére.

Harcztéri sebesültek. *Siro János* dobsinai áll. elemi iskolai tanító az északi harcztéren megsebesült s most a dobsinai vöröskereszt kórházba szállítják. — Ugyancsak az északi harcztéren sebesült meg ifj. *Lenkey László* nagyrőzei adóhivatali tiszt, kit a jolsvai vöröskereszt kórházban ápolnak.

Jótekonyczélú kabaret. Besztercebányán a 16-ik honvéd gyalogezred tisztikara *Csics Ödön* őrnagy vezetése alatt a kaszinó társaság helyiségeiben folyó hó-21-én fényesen sikerült tombolával egybekötött kabaret rendezett, melynek tiszta jövedelme 4500 kor. volt.

Muzeumegyleti közgyűlés. A gömörmegyei muzeumegylet évi rendes közgyűlését szeptember hó 13-án a muzeum régiség tárában délután 2 órakor tartja.

Rendkívüli igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága id. *Rábely Miklós* elnöklésével f. hó 26-án este rendkívüli igazgatósági ülést tartott, melyen az állami munkásbiztosító hivatal és az országos pénztár képviselői is jelen voltak s az ő előterjesztésük alapján az igazgatóság a székház átvétel, a költségelirányzat, orvosi és tisztviselői ügyekben hozott határozatot.

Megbüntetett bicskás. Beretkén f. évi május 24-én ittas állapotban lévő *Hegedüs József* és *Hegedüs András* között szóváltás, majd dulakodás támadt s egy két nyakleves után *Hegedüs József* beszaladt az istállóba késett s ezzel *Hegedüs András* karján megszurkálta. A helybeli kir. törvényszék f. hó 25-én *Kolbay Sándor* elnöklésével tárgyalta a késelő ember bűnügyét s dr. *Mészáros István* kir. főügyész helyettes vádbeszéde után jogerősen 14 napra fogházra ítélte.

Népfelkelő bemutató szemle. A legutóbb közölt népfelkelő bemutató szemle határnapját megváltoztatták, tekintettel a szeptember 9-ére eső zsidó nagy ünnepre. A bemutató szemle tehát nem 9-én, hanem szeptember 7-én fog Rimaszombatban megtartatni.

A királynak felajánlott Vörös Félhold jelvény. A Vörös Félhold Támogatására Alakult Országos Bizottság tudvalevőleg művészi kivitelű rendkívül szép jelvényeket hozott forgalomba a török sebesültek javára. Ezeknek a jelvényeknek egy disz példányát a bizottság felajánlotta a király ő felségének is. Erre vonatkozólag *Tisza István* gróf miniszterelnök egy *Szent István* napján gróf *Khuen-Héderváry Károly* bizottsági elnökhez intézett átiratban közölte, hogy „Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége a Vörös Félhold Támogatására Alakult Országos Bizottság részéről felajánlott a magyar-török fegyverbarátságot symbolizáló jelvényt legkegyelmesebben elfogadni és a tisztelt Bizottságnak a felajánlásért legmagasabb köszönetét legkegyelmesebben kifejezni méltóztatott.” Ezenfelül tehát a király is viselni fogja azt a jelvényt, mely a magyar és török testvérm nemzetek örökös együttérzését hirdeti. A jelvényeket 1 koronás árban a Vörös Félhold Országos Bizottsága árusítja, melynek irodája a Képviseletházban van.

Katonai szállítások kihirdetése.

A kereskedelmi és ipari érdekeltség körében gyakran merültek fel panaszok az ellen, hogy a vidéki ipar és kereskedelem a kinálkozó hadseregszállítási alkalmakról csak későn értesül úgy, hogy az ajánlatok beküldésére számos esetben már idő nem maradt. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara közli e panaszokra, hogy a m. kir. honvéd központi ruhatár a kamara előterjesztésére biztosította a kamarát, hogy a hadsereg szállítási versenytárgyalásokról szóló hirdetmény minden esetben kellő időben meg fog küldetni a kamarának, ahol a szállítási feltételek megtudhatók.

Halálos baleset a kötélpályánál.

A budapesti kábelgyár részére *Tiszolcz* környékén az esztergom-kenyérmezői fogolytáborból odaszállított orosz hadifoglyok is dolgoznak. Az ugynevezett *Korimovo* hegyen a sodronykötélpályán vonuló csillérből lezuhant egy tégladarab, *Zachar Pavlenko* nevű 14749 számmal ellátott orosz fogoly fejére esett folyó hó 27-én, s a szerencsétlen ember az elszenvedett sérelem következtében 27-én délután fél kettőkor meghalt. Az esetet táviratilag bejelentették a kir. ügyészséghez és a rozsnói bányabiztosághoz; előbbi miután bűncselekmény nem forog fenn s a tragikus halál véletlenség következtében állott be, a temetést engedélyezte.

Fuvardíj mérséklése. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a német vasutak a nyers pamut és a pamut feldolgozásából eredő pamut hulladékok szállítására fuvardíjmérséklést engedélyeztek, mely Magyarországra szállított küldeményekre is ki lett terjesztve s melyet a német vasutak hajlandók f. év január 20-tól terjedő időközre, németállomásokról magyar állomásokra elszállított küldeményekre utólagosan a díjkülömbözetek visszatérítés útján való folyósítása által érvényesíteni.

Katonai szállítás. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a honvéd központi ruhatár (Budapest, I. Elnök u. 1 sz.) szállítási pályázatot hirdet tábori szürke szövetek, köppenybélés stb. korlátlan mennyiségének szállítására. Részletes feltételek megtudhatók a kamara titkári hivatalában.

Hatóság elleni erőszak. Mult év július 27-én *Löblövits Pál* rozsnói kir. járásbírósi irnok megjelent *Lucskán*, hogy a *Kuchta György* elleni végrehajtási ügyben a kitűzött árverést foganatosítsa. Ezt azonban nem lehetett megtartani, mert *Kuchta* kijelentette, hogy inkább lelővi a bírósági kiküldöttet, de az árverést megtartani nem engedi. Ezért a hatóság elleni erőszakért az itteni kir. törvényszék *Kuchtát* 8 napra fogházra és 10 kor. pénzbüntetésre ítélte. Ő az ítélet ellen jogorvoslattal élt, de az ítéletábla helyben hagyta s a kuria a beadott semmisségi panaszt elutasította. Így ez ítélet f. hó 27-én jogerőssé vált.

Elesettek arczképeinek és életrajzi adatainak megszerzése. A m. kir. beszercebányai honvédkiegészítő parancsnokság a vármegyei alispáni hivatalhoz követ kezű megkeresést intézte:

„A wieni cs. és kir. levéltár a becsület mezején elesett tisztok és legénység fényképeivel és rövid életrajzi adataival ellátott magyar, német és horvát nyelven megjelenő népszerű em lékművet óhajt közreadni.

A fentiekből kifolyólag megkeresem t. Czi met, sziveskedjék felszólítani a becsület mezején elesettek hozzátartozóit (özvegyeket, árvákat stb.) hogy elesett hozzátartozójuk fényképét és rövid életrajzi adatait az illetékes pötttest parancsnok ságnak beküldeni sziveskedjenek.

Kérem egyuttal közölni az illetőkkel, hogy a beküldött fényképek kívánatra visszaszármaztatnak.

Beszercebánya, 1915. augusztus 3 án.

Sulyok, alezredes.”

Oroszverő magyar király. Ilyen is volt már ezelőtt több mint 300 esztendővel. *Báthory* István erdélyi fejedelem és lengyel király 1579—81. években harcolt *Rettenetes* Iván orosz czár ellen és visszafoglalta tőle Litvániát, Kurlandot, Livlandot, a melyeket elődei től elvettek, szóval azt a vidéket, ahol most *Hindenburg* győztes seregei járnak. Kovno, Grodno, Pleszkow várakat ostromolta magyar és lengyel seregeivel és a kemény télen is ott táborozott hadaival a várak körül, ezért szenvedett később köszvényben a nagy király. Ott harcolt vezérei közt a megbékélt *Békes* Gáspár is, a ki erdélyi fejedelem korában felkelt ellene. Hogy a győztes *Báthory* milyen nagy ember volt életében, semmi sem bizonyítja jobban, mint sírfelirata, amely *dr. Kalmár* Antal szerint így hangzik:

„A templomban több, mint pap.
A köztársaságban több, mint király.
Véleményadásban több, mint szenátor.
Ítéletnél több, mint törvénytudó.
A hadseregben több, mint fővezér.
Harcban több, mint katona.
A türesben s bocsnatadásban több mint férfi.
A közszabadság védelmében több, mint polgár.
Barátkozásban több, mint barát.
Lakomáknál több, mint jóbarát.
Vadászatban, vadak üzésében több, mint oroszlán
Egész életében több, mint bölcs!”

Ilyen nagy emberei voltak a magyarnak századokkal ezelőtt, akiknek halálát egész országok siratták. S a muszkaverő magyar *Báthory* Istvánt Lengyelország legkitünőbb királyai közé sorozza a történelem.

Nyugtázás. *Lukács* Gézáné alispánné *Szabó* Gyula serkei ref. lelkész ur által utalványon küldött 15 korona 40 fillért perselypénznek — a rokkant katonák javára — átvételét lapunk utján nyugtázza köszönettel. A serkei ref. egyház nagytiszteletű papja az egyház adományát a szavakkal küldi: „Halvány viszonzás, gyenge köszönet a rokkant katonák sok szenvedéseiről és veszteségeikért.”

Érdekeink védelme az ellenséges államokban. A miskolci kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a császári és királyi közös miniszter két kimutatásban összeállította azon államok névsorát, melyek állampolgáraink és érdekeink védelmét az ellenséges államokban, illetőleg oly területeken vállalták, amelyeket a császári és királyi külképviseleti hatóságok a háboru következtében elhagytak, továbbá azon államok névsorát, melyek az ellenséges államok állampolgáraink és érdekeinek védelmét az osztrák-magyar monarchiában vállalták. E kimutatás a kamara titkári hivatalában megtekinthető.

Lipcsei vásár. A miskolci kereskedelmi és iparkamara közli, hogy folyó hó 29 én megnyílik a leipzig-i őszi minta vásár, melynek látogatását osztrák-magyar érdekeltek részére a német hatóságok különös kedvezményekkel könnyítik meg. Az utlevélnek konsuli vagy diplomáciai láttamozás helyett elegendő az illetékes kereskedelmi és iparkamara igazolvány, a német vasutak féláru menetjegyeket engedélyeznek s biztosítják a vásárról szállító áruk fuvarmentességét. A szállodák normális szobárait, a városi tanács pedig a kiállítók részére 50%-os kiállítási bérkedvezményt adnak.

Orosz foglyok szökése. Gácsról két orosz fogoly a mult héten elszökött s itt városunk határában elkalandozva, bekísérte őket a rendőrség és biztonságba helyezte.

Vásár. Lezajlott az augusztusi ugynevezett dinnyevásár. A városban nagy volt az élénkség s a marhavásártéren a felhajtás igen élénk volt. A kik kint jártak, panaszojják, hogy olyan óriási drágaság uralkodott, amilyenre alig emlékeznek. A közbiztonság komolyan nem zavartatott.

Az erdő titka. Aug. 17 én a Kálvária hegy második csúcsa alatt egy rozsnói vadász ember cserkőzés közben egy akasztott ember hullájára talált. A hatóság kiderítette, hogy az ételtunt ember *Lipták* János oldalfalvai 43 éves földműves. Öngyilkosságát valószínűleg vasárnap délután hajtotta végre, mivel vasárnap délelőtt a gombaszedők találkoztak vele az erdőben. Hogy mi tette életunttá, még nincs kiderítve. (R. H.)

Évzáró ünnepély Csetneken. Folyó hó 22 én Csetneken az állami óvodában tartott évzáró ünnepélyen a háboruban megvakult katonák javára fordítandó alapra összegyűlt 68 kor. 48 fillér. Belépti díjakból befolyt 52 kor. 18 fillér. Felülfizetések: Sziman Margit 250 k., Bartholomaeusz Ilona 240 k., dr. Szirányi Dezső 240 k., Sárkány Károly és neje 160 k., Kirinyi Béla 140 k., Gallo Irén 140 k., Szontagh Aranka 120 k., N N 80 f., Haász Anna 60 f., Litkey Boriska 60 f., Spielman Józsefné 40 f., Róth Mátyásné 40 f., Krisztián Pál 40 f., özv. Szontagh Béláné 20 f. A felülfizetők fogadják hálás köszönetemet. — Csetnek, 1915. augusztus 24 én. *Czucker Gizella*, csetneki áll. óvónő.

Élelmiszerek árszabálya Rimaszombatban

1915. év augusztus 21-től további intézkedésig.

Marhaus eleje	kgr.	3.60
" hátulja	kgr.	4.—
Boronyus eleje	kgr.	3.60
" hátulja	"	4.—
Sertéshus	"	3.60
Juh hus	"	2.40
Szalonna zsírnak való	"	5.20—5.50
Szalonna füstölt	"	5.60
D'sznózsír	"	6.—
Háj	"	5.20—5.50
Kókusz-zsír	"	4.50
Kókusz-vaj	"	4.50
Szalámi téli	"	11.50
Szalámi nyári	"	8.—
Liba hizott	"	3.20
Liba sovány	darab	4.00—6.00
Kacsa hizott	kgr.	3.—
Kacsa sovány	drb.	2.10
Csirke sütni való	pár	4.—
Csirke rántani való	pár	3.—
Tyúk, kakas, kappan	drb.	2.40
Kenyér	kgr.	0.52
Buza-dara	kgr.	0.85
0-ás liszt	kgr.	0.85
Főző liszt	kgr.	0.66
Kenyér liszt	kgr.	0.47
Kukoricza dara	kgr.	0.52
Kukoricza liszt	"	0.52
Vajas kilti (25 gramm)	drb.	0.04
Sós kilti (25 gramm)	"	0.04
Vekni	kgr.	0.60
Tej teljes	liter	0.24
Tej főfőzött	"	0.20
Tejtől édes	2 dlit.	0.20
Tejtől savanyu	"	0.20
Tejcsarnoki tej	liter	0.28
Tojás	drb.	0.10
Vaj	kgr.	4.—
Tehén túró	"	0.80
Juh túró	"	3.20
Juh sajt	"	2.10
Cukor: süveg, koczka, por és kristály kgrja	1.16—1.20	
Petróleum	liter	0.80
Rizskása finom	kgr.	2.32
Rizskása középfinom	"	2.16
Kávésző	"	5.80
Kávésző középfinom	"	5.—
Árpakása nagyszemű	"	1.04
Árpakása kisszemű	"	1.12
Mosó szappan	"	2.40
Vöröshagyma	"	0.56—0.70
Foghagyma	"	1.20
Fejes Káposzta	"	0.14
Burgonya	"	0.09
Uborka	darab	0.01
Tök	"	5—12
Százaz bab	kgr.	0.40
Róz apaprika	"	6.—
Paradicsom	"	0.14
Borsó zöld	liter	0.36
Lencse	kgr.	0.50
Alma	"	0.12
Szilva	"	0.20
Körte	"	0.20
Szilva	"	0.80

Rimaszomb-t, 1915. augusztus hó 26-án.

Dr. Kovács, polgármester.

Búcsúüdvözet. Jó embereimnek s barátainak ez uton mondok búcsú Isten hozását. — Rimaszombat, 1915. augusztus 25 én.

Fekete Mihály,
áll. iskolai igazgató-tanító.

Hadifoglyok értesítése. Lapunk szerkesztőségéhez Taschkendben június 27-én keltezett levelezőlap érkezett, melyben *Varga József* Jánosiból és *Varga* András Alsópokorágyról írják, hogy Taschkendben orosz fogságban vannak és egészségesek.

Gyári baleset. *Szunyay* Borcsa munkásleány a helybeli konzervgyárban folyó hó 24 én a lemezvágó gépnél — hol semmi keresni valója nem volt — segíteni akart társnőjének. Szerencsétlen véletlen volt, hogy a gép vágókése akkor szorult le, mikor a leány keze ott volt s jobb kezének két ujját a kés elvágta.

Apolló-színház. Mult vasárnap az Apolló mozgó színházban érdekes látványosság volt. — Nagyszámu közönség nézte végig a pompásan sikerült harcztéri felvételeket s a detektív történetet. Ma, vasárnap délután 4 órakor zónaelőadás, este 1/29 kor rendez helyárrakkal lesz előadás. *Oláh* Gyula zenekara is közreműködik s a program sokat ígérő. Kiemelendő a szenzációs film: „*Rafael a cigány*” 4 felvonásos életkép.

Községi polgári fiu- és leányiskola Poprádon. a Magas-Tátra alján. Orvosilag ajánlott hely. Tanulók német családoknál olcsón elhelyezhetők. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál: **Horn József**, igazgató.

Vigyázatlanág a fegyverrel. Gu szonán folyó hó 24-én este *Babka* Pál gépész löfegyverével foglalkozott, miközben a fegyver véletlenül elsült és a közelben tartózkodó *Plauka* Antal 16 éves fiu jobb vállát és felkarját összeroncsolta. A súlyosan sérült fiut 25 én beszállították a közkörházba.

CSARNOK.

Visszhang.

Csöndes, magányos alkonyat van,
Itt ülök ablakom előtt;
Borongva gondolkodok jövőmre
S szövögetem — a szemfedőt.

Mert ősz fejjel mit is remélek?
Szétfoszlottak álmok, remények!...
Bármerre űzött lelki vágyam,
Csak letarolt mezőt találtam.

Mégis, ha szívemet a bánat
Gyakran tövissel szegte be,
Egy tréfás ötlet — a szememből
A könyt lágyan törölte le.

Igy esett aztán meg gyakorta,
Hogy mi zord színbe' tűnt elem,
Azt én — más szemtüvegen nézve,
Vidám hangon kiverselém.

Hiszen olyan rövid az élet!
Alig élünk, — már meghalunk...
Nem jobb e hát, ha búslás hely't,
Csak nevetünk, csak kaczagunk?!

Ez a gondolat szülte nálam,
Hogy írjak tréfás verseket,
De úgy, hogy én soha ezekkel
Ne osztogassak sebeket.

Mert támadni sosem akartam,
Sértő gúny sem volt fegyverem;
Mások becsülete mindenkor
Szent és sérthetetlen volt nekem!

Nyílt sisakkal léptem porondra,
Nevem' sosem takargatám;
Az álköntöst és a parókát
Csak a szinpadon hordozám.

Ez adott erőt a szívembe,
Ez tölté el egész valóm' —
És fűdögáltam fűzfásipom'
S mosolyra bírtam hallgatóm'.

Mert nem tagadom, — mért tagadnám?
Költészetem *hókusz-pókusz*.
Jó lesz hát, ha helyembe lép Ön
Versével — kedves *Ignótusz*.

Paal Gyula.

A Koronás Társaság elnöksége lapunk utján köszönettel nyugtázza *Dániel-Szabó* György felsőajói és annafalvai evang. lelkes által a sebesült katonák részére beküldött s a hívek által adományozott következő tárgyakat:

Felsőajóról: 35 drb inget, 8 drb lábravalót, 12 drb törülközőt, 3 drb lepedőt s 3 drb kapucsnak való használt vásznat. Összesen 61 drb.

Annafalváról: 21 inget, 2 lábravalót, 8 törülközőt; összesen 31 darabot. Összesen a két egyház részéről 92 darabot.

Nyugtázás. A „Vöröskereszt”-egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szives adományokat:

Pénzbeliek: Lenner Gyuláné javára megítélt bírság pénz 10 korona, Szeleczky Árpádné aranykeretű szemüveg megtalálójá, a kitzűött jutalmat 10 koronát, Friedmann Adolf Fejső-pokorágy 2 korona, bolgár kertész 450 fillér, Dániel Ferencz szijgyártó munkák 14 korona, Nikolics Márton 2 kor., N. N. Nyustya 10 kor.

Természetben: Dr. Krausz Gyuláné 3 drb abrosz, özv. Bánhid Istvánné két kosár alma, Szabó Elly és Miczi Várgede 19 drb mákos és diós kalács, nagy kosár virág, hat doboz cigaretta, Bálint Jánosné Perjése 6 drb tojás, Fodor Jenőné egy kosár zöld bab, Ráhoi körjegyző egy kosár zöld bab, Jellinek Bertalan egy kosár alma, báró Fischer Arnoldné egy nagy kosár alma, Hámos Aladárné 1 kosár bab.

Helyreigazítás. A mult heti nyugtázásunkba tévesen került Horváth Albert neve. A 20 kg. zöldség szives adományozója Horváth Zoltánné. *Az elnökség.*

Használt körfürészt veszek.

Egy jókarban levő használt körfürészt veszek. **STOLCZ JENŐ.**

Háziszolgá-

nak a vármegyei székháznál rendes nyugdíjképes fizetéssel egy fiatal ember (aki huszári teendőkkel is megbízható) felvétetik.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

a várnagy.

Hirdetmény.

A volt **Nyustya-likér-rimabrézói gazdasági fogyasztás- és hitelszövetkezet** igazgatósága közhírré teszi, hogy a

végleges feloszlás

iránti törvényes lépéseket ezennel megteszi. — Evégből:

1. Nyustyán, az evang. iskola tantermében folyó évi **szeptember hó 21-én délután 2 óraker** tartandó közgyűlést hirdet s erre az érdekelteket ez uton meghívja;

2. előterjeszti a kiküldött felszámoló bizottság a felszámolás betejezéséről szóló jelentését;

3. intézkedik a kereskedelmi törvény 201—204. §§-ai értelmében s felhívja egyidejűleg a szövetkezet netaláni hitelezőit, hogy e jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hónap alatt jogos igényeiket az alulírt igazgatóságnál bejelentésük.

Nyustyán, 1915. augusztus hó. 25. én.

1—2 **A szövetkezeti igazgatóság.**

Kereskedő urak!

Adósaikat, kik katonák,

minden orvosi bizonyítvány nélkül bebiztosítjuk,

ha akár a harcztéren, akár sebesülés folytán, vagy egy év leforgása alatt bárhol vagy bármily betegségben elhalnak, mi **a biztosító félnek az elhalt tartozását kifizetjük**, ugyszintén kötünk rendes életbiztosítást a 37—42 évesekre is a biztosított összeg azonnali kifizetésére háboru kockázattal minden pótdíj nélkül.

Bővebb PHÖNIX BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG vezérügynöksége MISKOLCZ.

2 vagy 3

gimnáziumi tanulót lakásra elfogad

özv. Soós Gyuláné

Rimaszombat Rákóczy-utca 37. sz.

3—3

Vizi-malom

bérbe adandó Liczen újévtől 6

évre. — Feltételek megtudhatók: 1—2

Hisnyay-Heinzelmann Alfréd

tulajdonosnál **Licze** (Gömör-Kishontvármegye.)

2 vagy 3

polgári leányiskolai növendéket lakásra, esetleg teljes ellátásra elfogad:

özv. Ivanics Józsefné

Rimaszombat, Kmetty-u. 9 sz.

Eladó kútfelszerelés.

Egy használt, — némi javítást igénylő — szivó- és nyomószerezettel ellátott **kútfelszerelés** jutányos áron azonnal eladó.

Czim: megtudható a kiadóhivatalban.

LECSŐ FERENCZ

szénkereskedő és szódavizgyáros
Rimaszombat, Szijjártó-u. 58. sz.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy a közelgő téli időnyre ismételten nagymennyiségű **porosz, salgótarjáni és borsodmegyei — teljesen por- és korommentes**

I-ső rendű köszénnek

birtokába jutottam és így akadálytalanul bárkinék és bármily mennyiségben **pontosan mázsán kimérve** mérsékelt árak mellett szolgálhatok:

I. r. salgótarjáni köszénnek,

I. r. borsodmegyei

I. r. porosz koczka v. diószénnek.

Nagyobb mennyiség átvételénél a vasuti átlomástól házhoz díjtalanul szállítok.

Előjegyzéseket is elfogadok, számos rendelést kérek

kitünő tisztelettel:

LECSŐ FERENCZ

5—12

szénkereskedő és szódavizgyáros
RIMASZOMBAT, Szijjártó-u. 58.

Csépelni

ajánlkozom vidékre is **10 lóerős magajáró, teljesen üzembiztos benzomotorral** (benzin készlet 4 hétre van) **dupla tisztító, új rendszerű dobkosárral** felszerelt **kitünő cséplővel** és **kazalozóval**. Bármely napon megkezdhetem a cséplést.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolok. **NÁRAY J. A.** Rimaszombat.

Iskolakönyvek

ódon és új állapotban kaphatók:

Ifj. Rábely Miklós

könyv- és papirkereskedésében (Deák Ferencz-utca 20.)